

## Oponentský posudek na bakalářskou práci Simony Jíchové

### Zdravotní sestry v Česku z (geo)demografického pohledu

Předkládaná bakalářská práce se zaměřuje na situaci zdravotních sester v Česku z (geo)demografického pohledu. Konkrétním cílem práce bylo popsat a zhodnotit kapacitu a strukturu zdravotních sester a zhodnotit její dosavadní vývoj spolu s nastíněním možného budoucího vývoje. Zajištění dostatečných kapacit zdravotnických pracovníků je velmi aktuální téma nejen v Česku, ale i v dalších vyspělých státech. Již v současné době je kapacita zdravotnických pracovníků, zvláště pak zdravotních sester, především v důsledku jejich stárnutí ohrožena, a proto je potřebné se této problematice hlouběji věnovat.

Práce má logickou strukturu. Po úvodu se autorka ve druhé kapitole zabývá rolí zdravotních sester v systému zdravotnictví. Zaměřuje se na popis zdravotních sester z pohledu jejich kapacity a dále popisuje systém vzdělávání a odměňování zdravotních sester. Správně zahrnuje rovněž mezinárodní srovnání kapacit zdravotních sester. Domnívám se však, že rozsáhlý popis historie ošetřovatelství je, s ohledem na zaměření práce, méně relevantní. Místo toho by bylo vhodné zařadit kapitolu, která by shrnovala studie zaměřené na téma zdravotních sester či obecně na stárnutí zdravotnických pracovníků jak v Česku, tak i v zahraničí. Takové shrnutí v práci chybí, byť na konci šesté kapitoly autorka alespoň zmínila zahraniční výzkumy zabývající se zlepšováním podmínek pro zdravotní sestry ve zdravotnictví.

Z teoretické části autorka vyvozuje v kapitole 3 základní výzkumné otázky, které vhodně doplňují cíle práce. Tyto otázky se zaměřují na vývoj věkové a pohlavní struktury zdravotních sester v Česku mezi lety 2012-2023 a na jejich pohyb v rámci systému, což slouží k odhadu pravděpodobného budoucího vývoje kapacit zdravotních sester. Ve čtvrté kapitole autorka představuje použitá data a zřetelně zdůvodňuje zvolené vymezení zdravotních sester, které dále využívá v analytické části. Pátá kapitola se věnuje použitým metodám analýzy. Autorka vzhledem k cílům práce adekvátně zvolila vážený průměrný věk sester a metody pro analýzu jejich pohybu v rámci systému a projekce pro odhad budoucího vývoje jejich kapacit.

V analytické části autorka pomocí vybraných ukazatelů a grafických výstupů srozumitelně znázorňuje a popisuje výsledné analýzy. Existuje však několik výjimek, kdy se hodnoty v tabulce či hodnoty znázorněny v mapě neshodují s popisem v textu:

- Str. 42: „Nejvyšších hodnot dosahuje ve všech sledovaných letech Liberecký kraj,...průměrný věk zde v roce 2022 dosahuje 49,1 let.“ (v tabulce 13 je hodnota 49,6)
- Str. 46: „Ústecký kraj velmi vyniká v podílu zdravotních sester v následné péči ve věkové skupině mladší 35 let s podílem 33,2 %,“ (na obrázku 16 však Ústecký kraj spadá do kategorie méně než 18 %.)
- Str. 47 a 48: popis tabulky 19

Bohužel své výsledky autorka zřídka uvádí do kontextu z prostudované literatury a občas se v textu vyskytují nepřesné formulace, např.:

- Str. 45: Kraj Vysočina má nejvyšší počet kapacit zdravotních sester v následné lůžkové péči ve všech sledovaných letech, naopak nižší počty má kraj Jihočeský a Liberecký. – chybí na 10 tis. obyvatel

- Tab. 10, 11 a Obr. 17 – chybí informace, že se jedná o data za sestry

V závěru autorka dle mého názoru nadbytečně znovu rekapituluje obsah teoretické části a pojednává o použitých datech. Na druhou stranu zodpovídá všechny položené výzkumné otázky. Na základě modelové projekce upozorňuje na možné budoucí nedostatky kapacit zdravotních sester a potřebu změny, přičemž správně zdůrazňuje nutnost budoucí podrobnější analýzy.

Přes zmíněné nedostatky nikterak závažného charakteru hodnotím práci kladně. Všechny definované výzkumné otázky byly zodpovězeny a stanovený cíl práce byl naplněn. Studentka v práci prokázala schopnost základní analýzy dat a jejich interpretaci.

Předkládaná bakalářská práce dle mého názoru splňuje nutné požadavky kladené na závěrečnou práci, a proto ji **doporučuji k obhajobě**.

V Praze dne 28. 8. 2024

Mgr. Tereza Havelková